

Úvod do psychologie

7.10.2013

vědecká x nevědecká metoda

vědecká:

- Systematičnost
- Ověřitelnost
- Opakovatelnost
- Objektivita

nevědecká:

- Nahodilost
- Nelze jednoduše ověřit ani vyvrátit (je třeba věřit)
- Jednotlivé zkušenosti
- Subjektivní hodnocení

System věd – dělení podle metody

Empirické/přírodní

- matematika
- biologie
- lékařství
- geologie
- chemie

Humanitní/společenské

- filologie
- sociální vědy
 - sociologie
 - ekonomie
 - religionistika
- kulturní vědy
 - **psychologie**,
filozofie,
antropologie,
teologie ...

System věd – dělení podle metody

Empirické/přírodní

- *Exaktní* (přesné)
 - formulují obecně platné zákony, pravidla
- *objektivní*
- Hlavní metody:
 - pozorování
 - experiment

Humanitní/společenské

- *Pravděpodobnostní* (méně přesné)
 - formulují pravidla založená na pravděpodobnosti
- *intersubjektivní* – shodná výpověď více jedinců
- Hlavní metody:
 - pozorování, experiment
 - rozhovor, dotazník
 - analýza produktů

Postavení psychologie v systému věd

- Řadí se ke společenským vědám
- Čerpá z/je ovlivněna matematikou (statistikou), lékařskými vědami, sociálními vědami (sociologií) a filozofií a některé z nich zpětně ovlivňuje

Psychologie jako vědní obor

- **Psychologie** je věda, která studuje lidské chování a prožívání.

nebo lépe

- **Psychologie** je věda, která studuje lidské chování, mentální procesy a tělesné dění, včetně jejich vzájemných vztahů a interakcí.

Cíle psychologie

1) **popsat** různé projevy chování a duševního dění

- K tomu se používají (nejen) následující metody:
 - a) pozorování
 - b) rozhovor
 - c) experiment
 - d) diagnostické testy

Cíle psychologie

2) vysvětlit lidské chování a prožívání

- vytváření **psychologických teorií** – souvislých soustav hypotéz, přesvědčení a ***konstruktů***, které umožňují vysvětlit data získaná psychologickými metodami
- množství rozličných teorií je dáno tím, že lidské chování a prožívání je velmi složité

Cíle psychologie

3) **předvídat** (predikovat) lidské chování a prožívání

- složité, protože předvídání dějů může ovlivnit jejich průběh (**sebenaplňující proroctví**)

Cíle psychologie

4) Ovlivnit

– např. zvyšování lidské spokojenosti a zdraví

Studium psychologie

- bakalářské vs. magisterské (výhody, nevýhody)
- rozdělení studia do dvou cyklů:
 - 1. cyklus - více teoretický, obecný (1. – 6. semestr)
 - 2. cyklus - praktické aplikování poznatků z 1. cyklu (7. – 10. semestr)

Dělení psychologických oborů

- Základní - teoretické
- Biologická psychologie
- Obecná psychologie
- Vývojová psychologie
- Psychologie osobnosti
- Sociální psychologie
- Psychologie životního prostředí
- aplikované - praktické
- Klinická psychologie
- Poradenská psychologie
- Pedagogická psychologie
- Psychologie práce, organizace a řízení
- Forenzní psychologie

speciální psychologické disciplíny

Psychometrika, metodologie, psychodiagnostika